

Aasiaat 20. august 2015
EM2015/103

I henhold til § 33 i Forretningsorden for Inatsisartut fremsætter jeg hermed følgende beslutningsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges senest til FM 2016 at fremlægge en redegørelse om forskellige muligheder for certificering af grønlandske ædelsten.

(Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

Råstofefterforskning har ikke tidligere haft en fremtrædende plads i vores kultur. I takt med større og større viden på dette område skal vi derfor bestræbe os på altid, at forbedre råstofloven som trådte i kraft i 2009.

Aktiviteterne og udviklingen på råstofområdet er i de seneste år vokset i Grønland i et hastigt tempo, dette gælder uanset om der er tale om efterforskningsaktiviteter, forundersøgelser, råstofudnyttelse samt mulighed for eksportindtjening.

Vi kender i dag alt for godt til, at der er en masse fremmede og at det vrirler med folk, som leder efter mineralske råstoffer overalt i Grønland og at de udfører forundersøgelser- og efterforskningsaktiviteter på Grønlands rigdomme som også er meget efterspurgt i verden. Det gælder råstoffer som Guld, Sølv, Diamanter, Zink, Platin, Jern, Kobber, Sjældne jordartsmetaller, Uran samt ikke mindst Rubiner.

En meget aktuel og nærliggende eksempel på dette er rubinforekomsterne ved Qeqertarsuaat, hvor man nu er i gang med at anlægge en mine.

Vores seneste viden fortæller os, at der i denne forekomst er planer om en udnyttelse og slibning af 20 - 22 millioner rubiner om året i en periode på 10 til 15 år. Der er her tale om en meget meget stor forekomst af stor økonomisk værdi.

Vi ved også at der blandt den herboende befolkning, er folk som leder efter smykkesten og andre som er i gang med udvindingsaktiviteter på såkaldte small-scale licenser og at der er andre som sliber smykkesten.

På nuværende tidspunkt er der hjemmehørende selskaber og folk som allerede leder efter rubiner. Disse hjemmehørende har indhøstet viden og erfaringer og de har eksempelvis deltaget i en stor smykkestensmesse i Arizona i USA i 2015, hvorfra meldingen efter hjemkomsten bl.a. er, at der er masser af afsætningsmuligheder. Afsætningsmuligheder og markeder for slebne ædelstene. Køberne er folk fra smykkeindustrien, store som små. På et tidspunkt i 2014 havde man på en enkelt måned en omsætning på over 1 milliarder US dollars på solgte ædelstene. På det tidspunkt havde de firmaer som handlede med rubiner været omkring 10. De øvrige firmaer handlede eksempelvis med diamanter, smaragder, pal samt

andre ædelstene. Alle nævnte ædelstene som vi i forvejen har i Grønland.

En anden viden de hjembragte var også, at ædelstene udvundet, tilvirket og slebet af oprindelseslandenes egne hjemmehørende befolkninger vil blive de mest efterspurgte og derfor opnå de højeste priser.

Endvidere var det sådan at der skulle være certifikater på de ædelstene som var blevet slebet af den hjemmehørende befolkning, for derved at kunne dokumentere at netop denne ædelsten man havde i hånden stammede fra de hjemmehørendes egen udvindingsaktivitet, at stenen var blevet slebet af de hjemmehørende selv og heller ikke stammede fra enten krigszoner eller konfliktområder.

Vores nuværende certificeringsordning på ædelstene kan være meget bedre, eftersom dansksprogede certifikater ikke vurderes som optimalt. En certificeringsordning skal som minimum være forfattet på engelsk, hvilket er vigtigt. Handel med ædelstene foregår overalt på kloden, hvorfor der bør være en certificeringsordning som kan benyttes internationalt.

Såfremt landenes egne befolkninger skal sikres ordentlige forhold i verdenshandelen for ædelstene, er det nødvendigt med en anerkendt certificeringsordning som garanterer at udvindingen og slibning af ædelstenene er sket etisk korrekt af landets egen befolkning. Derved kan man sikre at landets egen befolkning også sikres en gevinst.

En mærkningsordning som ovenfor beskrevet vil betyde, at der bliver tale om ædelsten som er slebet og videreforædlet af landets egen befolkning og at der er tale om "konfliktfrie" ædelsten. Sådanne ædelsten som er produceret etisk korrekt opnår højere priser og er efterspurgte af køberne.

En certificeringsordning ved brug af laser:

Ved handel med grønlandske ædelsten skal det af certificeringen fremgå, at der er tale om "etisk og etnisk korrekt konflikt fri udvinding" af grønlandske ædelsten, som udelukkende er færdigslebet og poleret på Grønland af landets egen befolkning. Kun en certificeringsordning kan sikre dette. En lignende ordning er allerede i brug blandt vores stammefrænder i Canada. Hos vores stammefrænder anvendes laserteknologi ved både certificeringen og ved nummerering af ædelstenene, som også omfatter en papircertifikat med nummeret påskrevet samt en adresse på oprindelseslandets råstofmyndighed.

Jeg skal med disse begrundelser herved fremsætte forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges senest til FM 2016 at fremlægge en redegørelse om forskellige muligheder for certificering af grønlandske ædelstene.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

En redegørelse forventes at have økonomiske og administrative konsekvenser i udarbejdelsen. Det antages at det ikke vil overstige 1/2 AC-årsværk at udarbejde redegørelsen.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv:

Ingen

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne:

Ingen

Med disse bemærkninger fremsætter jeg forslaget. Med håb om velvillig opbakning hertil.

Tak for ordet.